

Ad 3

Det, at en handling har en konsekvens, er det vigtigste middel til at bremse en ung, der er trådt ind på den kriminelle løbebane. Især når statistikken fortæller, at kriminaliteten generelt stiger med alderen for de 12 - 19-årige. Den forkerte holdning, at de unges kriminalitet ikke skal have en mærkbar konsekvens ved de første mange forseelser, har i al for høj grad været fremherskende i mange år. Efter forslagsstillernes opfattelse er det en misforståelse. Ved ikke at sanktionere sender man det signal til de unge, at man er ligeglad med, hvad de gør. Mange gange er kriminaliteten et nødråb. Ved at overse dette ved alene at give tiltalefrafald eller betingede domme, overhøres nødråbet. Konsekvensen er, at de unge bare kommer længere ud i kriminaliteten, for det signal, de ser, er: »Gør hvad du vil - du kan bare passe dig selv«.

Derfor kommer det bag på mange unge, at der pludselig kommer en sanktion, når de har begået kriminalitet mange gange. Det signal samfundet burde sende ud allerede første gang, der begås kriminalitet, er, "det her accepterer vi ikke". En hurtig og konsekvent sanktion er den bedste reelle "her og nu-hjælp" til en ung, der begår kriminalitet.

I dag er den kriminelle lavalder 15 år. Det betyder, at for unge under 15 år får en lovovertrædelse ingen straffemæssige konsekvenser. Derimod har de sociale myndigheder pligt til at iværksætte foranstaltninger i henhold til reglerne i bistandsloven. Det kan eksempelvis være beskikkelse af en personlig rådgiver, støtteforanstaltninger over for familien og barnet i hjemmet eller anbringelse af barnet uden for hjemmet på institution eller i familiepleje.

At sænke den kriminelle lavalder løser ikke problemerne. For unge kriminelle under 15 år skal der derimod hurtigt gøres brug af de muligheder, de sociale myndigheder har for at iværksætte foranstaltninger, samtidig med at sanktioner som ungdomskontrakter og særlig ungdomssamfundstjeneste skal kunne anvendes over for unge 12 - 14-årige.

Unge kriminelle på eller over 15 år gives i dag det ene tiltalefrafald efter det andet eller i særlige tilfælde en betinget dom. Men dette løser langt fra problemerne. Tværtimod gøres den unge nærmest mere kriminel, fordi den unge får opfattelsen af, at der ingen konsekvens er ved at begå kriminalitet. Dette skal ændres.

Unge skal stoppes i begyndelsen af deres kriminelle løbebane og mærke, at samfundet ikke accepterer kriminalitet. Det gøres ved at gribe ind, så snart den unge begår kriminalitet første gang. Dette skal også ses i ly-

set af, at kriminaliteten generelt stiger med alderen i aldersgruppen mellem 12 og 19 år.

»Ungdomssamfundstjeneste«

Oftentimes har unge kriminelle kun hån tilovers for det danske retssystem, som den ene gang efter den anden via tiltalefrafald og betingede domme "bærer over" med deres kriminalitet. Forslagsstillerne mener, at de mange tiltalefrafald og betingede domme for 15-17-årige, samt de manglende reaktioner over for de unge 12-14-årige (under den kriminelle lavalder) bør afløses af reaktioner, som den enkelte unge virkelig føler som en »straf«.

En egnet sanktion for den unge lovovertræder, som ønskes indført, er, at vedkommende et antal aftener og/eller weekends får pålagt at udføre praktisk arbejde i lokalområdet. En sådan sanktion påvirker ikke skole eller uddannelse, men alene fritiden. De unge skal ved samfundsgavnligt arbejde være med til at bygge op og reparere, hvad de har været med til at rive ned og ødelægge. Det skal være arbejde, som er afpasset til børn og unge.

Det skal understreges, at forslagsstillerne ikke ønsker at sænke den kriminelle lavalder. Frihedsberøvelse og andre foranstaltninger for unge under 15 år må ske med hjemmel i det socialretlige regelsæt.

Weekendfængsel

Forslagsstillerne ønsker som en forsøgsordning at indføre weekendfængsel som en selvstændig sanktionsform over for de 15-17-årige. Dette indebærer, at den dømte alene skal møde til afsoning i et vist antal weekender. Denne sanktion åbner væsentlige fordele i forhold til almindelig frihedsstraf, idet denne afsoningsform ikke hindrer den unge i at fortsætte hidtidig beskæftigelse eller uddannelse og kun i begrænset omfang påvirker den dømtes forbindelse med familie m.v.

Tanken er, at ophold i weekendfængsel skal ske i det lokale arresthus, og det skal sikres, at den unge ikke kommer i kontakt med voksne kriminelle. Sanktionsformen tænkes anvendt over for unge kriminelle, der har gjort sig skyldige i f.eks. hærværk, biltyverier eller mindre alvorlig vold, og hvor der er behov for en følelig og gavnlig reaktion i form af nogle få eller flere weekendophold i et arresthus.

Sanktionsformen forventes at få en betydelig præventiv effekt over for unge, der er i risiko for at fortsætte en kriminel løbebane. Den skal ses som et supplement til "ungdomssamfundstjeneste" og ungdomskontrakter samt til tiltalefrafald og betingede domme.